

|                                                                   |     |
|-------------------------------------------------------------------|-----|
| Wstęp                                                             | 9   |
| I. ARTYSTYCZNA BIOGRAFIA ROMANO GUARDINIEGO                       | 15  |
| 1. Od Dantego po Goethego – dzieciństwo i młodość (1885–1910)     | 17  |
| 2. Umysł i duch – dwa pola pracy z młodzieżą (1915–1939)          | 25  |
| 3. Między biurkiem a katedrą – dojrzałe lata (1939–1968)          | 37  |
| II. O SZTUCE                                                      | 51  |
| 4. O istocie dzieła sztuki                                        | 53  |
| 4.1. Wspólny język ludzkości: treść dzieła                        | 55  |
| 4.2. Całość stworzenia: struktura dzieła                          | 61  |
| 4.3. Symbol pełni istnienia: związki w obrębie dzieła             | 64  |
| 4.4. Sens dzieła i tworzenia                                      | 66  |
| 5. Dzieło sztuki jako relacja                                     | 71  |
| 5.1. Gdy dzieło zaczyna żyć                                       | 72  |
| 5.2. Wspólny język czy rozbieżność myśli?                         | 77  |
| 5.3. Zawilść relacji                                              | 80  |
| 6. Natura i kultura                                               | 85  |
| 6.1. Natura i kultura – rozpiętość znaczeń                        | 86  |
| 6.2. Tożsamość i powołanie – absolutny charakter natury i kultury | 92  |
| 6.3. Zaburzona relacja                                            | 97  |
| 6.4. Nowe szanse                                                  | 103 |

|       |                                                    |     |
|-------|----------------------------------------------------|-----|
| 7.    | Sztuka diagnozą swoich czasów                      | 113 |
| 7.1.  | Machina masy ludzkiej                              | 115 |
| 7.2.  | Moc nieokiełznana                                  | 129 |
| 7.3.  | Chrześcijaństwo bez Boga                           | 134 |
| <br>  |                                                    |     |
| III.  | SZTUKA I CZŁOWIEK                                  | 143 |
| <br>  |                                                    |     |
| 8.    | Sztuka jako aktywność ducha ludzkiego              | 145 |
| 8.1.  | Osobliwy organ poznania                            | 146 |
| 8.2.  | Przestrzeń wolnego spotkania                       | 150 |
| 8.3.  | Gdzie duch staje się twórczy                       | 153 |
| 8.4.  | Konieczność wiary                                  | 158 |
| <br>  |                                                    |     |
| 9.    | Rola i odpowiedzialność artysty                    | 165 |
| 9.1.  | Pragnienie pokonania chaosu i „dobra godzina”      | 166 |
| 9.2.  | Postawa artysty: czystość ducha                    | 171 |
| 9.3.  | Postawa artysty: gotowość na cierpienie            | 173 |
| 9.4.  | Postawa artysty: służba i ofiara                   | 176 |
| 9.5.  | Motywacja tworzenia i natura natchnienia           | 178 |
| 9.6.  | Wiara artysty                                      | 181 |
| <br>  |                                                    |     |
| 10.   | Postawa odbiorcy wobec dzieła                      | 187 |
| 10.1. | Wolne spotkanie                                    | 189 |
| 10.2. | Cierpliwość i pokora                               | 191 |
| 10.3. | Kontemplacja i twórcza wyobraźnia                  | 196 |
| 10.4. | Konieczność formacji artystycznej                  | 200 |
| <br>  |                                                    |     |
| 11.   | Sztuka jako pomoc w realizacji człowieczeństwa     | 205 |
| 11.1. | Pomoc w samorealizacji: trzy główne funkcje sztuki | 206 |
| 11.2. | Płaszczyzny samoaktualizacji: relacje człowieka    | 212 |
| <br>  |                                                    |     |
| IV.   | SZTUKA W SŁUŻBIE OBJAWIENIU                        | 223 |
| <br>  |                                                    |     |
| 12.   | Doświadczenie religijne a doświadczenie estetyczne | 225 |
| 12.1. | Porządek i definicja                               | 226 |
| 12.2. | Cechy wspólne obu doświadczeń                      | 233 |
| 12.3. | Wzajemne relacje obu doświadczeń                   | 237 |

|       |                                                        |     |
|-------|--------------------------------------------------------|-----|
| 13.   | Teologia świętego obrazu                               | 243 |
| 13.1. | Obraz Niewidzialnego                                   | 244 |
| 13.2. | Obraz Boga – ślad człowieka                            | 251 |
| 13.3. | Obraz sakralny i obraz medytacyjny                     | 253 |
| 14.   | Sztuka siostrą liturgii                                | 261 |
| 14.1. | Sens, nie cel: wolne bycie przed Bogiem                | 263 |
| 14.2. | Styl: harmonia tego, co osobiste, z tym, co powszechne | 267 |
| 14.3. | Praobrazy: powszechny język liturgii i sztuki          | 271 |
| 14.4. | Stosunek do piękna                                     | 273 |
| 15.   | Eschatologiczny wymiar sztuki                          | 279 |
| 15.1. | Tęsknota i nadzieja                                    | 281 |
| 15.2. | Zacząć na nowo                                         | 284 |
| 15.3. | Przeblýsk wieczności                                   | 286 |
|       | Zakończenie                                            | 289 |
|       | Bibliografia                                           | 293 |
|       | Indeks                                                 | 299 |